

Oeverzwaluwenwand

Ellen de Bruin

Sinds 2001 is Amsterdam een Oeverzwaluwenwand rijker. Het betonnen bouwsel is door het Havenbedrijf Amsterdam geschonken aan de Vogelwerkgroep Amsterdam. Het is de bedoeling dat de Vogelwerkgroep de wand onderhoudt; de Havendienst draagt de kosten.

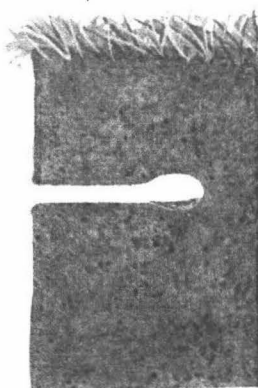
Ricardo van Dijk en Lin Tabak brengen de wand weer in goede staat

De Oeverzwaluwenwand bevindt zich in het westelijk havengebied aan het einde van de Westelijke Hemweg. Dit is iets ten westen van de Hempont, vlakbij de oude Fordfabriek.

Begin april 2002 hebben Edial Dekker, Ricardo van Dijk, Lin Tabak en ik de wand weer in goede staat gebracht door de broedgaten aan te vullen met zand. Het viel niet mee om het juiste zand, dat bij voorkeur 15% leem bevat, te vinden. Na vele telefoontjes lukte het uiteindelijk toch. Op de valreep, want de eerste Oevertjes waren allang gesignaleerd. Het zand kregen we kosteloos van Landschapsbeheer Noord-Holland, dat zelf een natuurlijke Oeverzwaluwenwand maakte in de buurt van Vijfhuizen.

In 2001 hebben in 'onze' wand geen zwaluwen gebroed, en het is afwachten of dat dit jaar wel gaat gebeuren. Tot op heden zijn nog geen nesten aangetroffen. Het is bekend dat het enige jaren kan duren voordat de Oeverzwaluwen een wand 'ontdekken'. In elk geval gaan we af en toe experimenteren met geluiden van de Oeverzwaluw vanaf een bandje om te trachten de aandacht van de zwaluwen te trekken.

Ik zou zeggen; fiets eens langs! Vlakbij is een poeltje gegraven, waar reeds Lepelaar, Witgat en Oeverloper zijn waargenomen. Ook werden Blauwborst en Sprinkhaanzanger gehoord. Bij de nestkast, die laatst op de Hemcentrale is geplaatst, kun je wellicht de Slechtvalk zien.

De Oeverzwaluw-nestgang

De oeverzwaluw graaft normaal gesproken zelf zijn nestgang, vaak gevestigd aan steile overs aan het water langs rivieren, meren en vijvers. De gang is gemiddeld 69 cm lang, het record ligt bij 195 cm, ongeveer 4-6 breed, heeft een elliptische doorsnede, verloopt enigszins naar boven oplopend en eindigt in de nestholte. Deze is 8-12 cm hoog en 10-14cm breed. Hierin bevindt zich het eigenlijke nest, een slordig hoopje strootjes, grashalmen, worteldraden, haren en blaadjes. De nestkom is zacht met veren en haren bekleed. Beide partners bouwen aan de gang en de nestholte, waarbij zich soms ook vreemde vogels aansluiten. De wijfjes beginnen in de regel eind mei de eieren te leggen. Zij broeden tweemaal per jaar. Het volledige legsel bevat 5-6 eieren, die zoals bij de meeste holenbroeders wit zijn. Beide oude vogels nemen deel aan het 12-16 dagen lang broeden. In de eerste levensdagen bekommert zich maar één der ouders om de jongen. Vanaf de vierde dag voeren meestal reeds beide. Interessant is dat de oude vogels niet met de jongen in de nesten overnachten. De jongen zijn alleen en slapen toegedekt met veren van het nestmateriaal. De jongen verlaten spoedig het nest, maar blijven in de gang en wachten de ouders bij de ingang op als zij met voer aankomen. Na 16-22 dagen verlaten zij de broedgang om er niet meer in terug te keren.

UIT NESTEN EN EIEREN VAN BEKENDE EUROPESE VOGELS/MEULENHOF